

KYSTARTILLERIDRIGADE NORD-NORGE
Skrolsvik fort

Skrolsvik fort den 7. september 1948.

Til
Brigaden.

S. N.
6017/48.

Skrolsvik fort.

Jeg har den 1. da. overtatt den batteristyrke som er forlagt paa Skrolsvik fort, og skal faa anføre flg.:

A. Batteriet.

Distriktsingeniørens assistent var her ute en dag, og har fortalte at man naa skulde sette igang arbeidet med fullføring av kanonbunkerene ved kanon nr. 4. Det som maa gjøres snarest er aa faa montert ammunisjonsheisene ved samtlige kanoner. Sjaktene er støpt ferdig, saa vidt jeg kan skjønne, men selve heisene ligger lagret paa forskjellige steder. Slik som det er idag, blir ammunisjonsframbringelsen meget problematisk. Aa bære ammunisjonen fra bunkerene fram til kanonen blir det neppe noen mening i. Man maatte i tilfelle sette opp en provisorisk oppheising med tau og talje, men det beste er aa faa montert heisene ferdig.

Det er en del vann i bunnen av sjaktene. Dessuten er det en masse vann i det rommet som ligger under ammunisjonsrommene. Det er ikke lys i kanonbunkerene, men jeg gear ut fra at den tekniker som naa arbeider med lyset i kommandoplassen, ogsaa skal legge inn lys i bunkerene.

Kommandoplassen er uferdig. Det har vært en del innredning der, men veggene er revet bort, slik at det kun er skjellettet som staar igjen. Det er ikke lagt inn lys overalt i kommandoplassen, men teknikeren arbeider med det. Sentralfyranlegg er ikke montert.

Det mangler framleis aggregatt til Kommandoplassen. Jeg ser at løytn Jansen har skrevet om dette aggregatt den 3. juni d.aa., og jeg antar han har purret paa det gjentagne ganger. Siden jeg kom hit ut, har jeg ved enhver anledning nevnt aggregattet som noe av det viktigste fortet trenger. Uten aggregatt, mangler man strøm til følgevisersystemet, lys i K.O. og bunkere, og lys ved kanonene. Det blir ikke

noe skikk hverken paa batterieksersisen eller tjenesten i A. S.
for aggregattet er paa plass, og batteriets kampevne er- saa vidt
jeg kan skjønne - redusert til et minimum hvis ikke følgeviser-
systemet kan brukes, og det mangler lys i batteriet.

Kikkerten ved maalesøylen er i uorden. Avstandsmaaleren kan saa-
ledes ikke dirigeres inn v.h.a. maalesøylen.

Fortet har faatt utlevert 3 Bofors 40 m/m kanoner. En ene av
affutasjene er montert, men den kan ikke beveges i side. (antagelig
feil ringer). Hvis vaapensmeden kunde være her uten i noen dager,
kunde han faa noen av guttene til hjelp for montering av disse
Boforskanoner. Det er vanskelig aa drive eksersis med kanonene saa
lenge de ikke er fastmontert. Løytnant Løvstuhagen og vaapensmeden
var her ute en dag, og de mente man forholdsvis lett kunde montere
disse kanonene.

Dessuten bør det monteres noen affutasjer for 20 m/mm.
Lyskaster finnes ikke paa fortet. Hvorledes man har tenkt aa klare
seg uten lyskaster her ute, skjønner jeg ikke.

Hva angaar fortets tilstand i det hele vil jeg vise til
den rapport løytnantene Thorstrand og Akkerhaugen sammen med meg
leverte den 1. juni d.aa. Jeg kan ikke se at det er foretatt vesen-
lige forbedringer her siden den tid. Hvis det er slik aa forstaa
at fortet gaar inn i Brigadens beredskap som et vaktbatteri, mener
jeg- slik som situasjonen er idag- at visse absolutte forbedringer
bør foretas snarest mulig. Fortet vil- slik som det er idag - neppe
kunde hevde seg synderlig i tilfelle kamp, og en fortsjef kan der-
for neppe kunde gjøres ansvarlig for det.

B. teiren.

Brakkene er etter min mening uskikket til vinterkvarter.
Det maa ihvertfall snarest settes inn dobbelte vinduer overalt.
I brakke nr. 1 (den største mannskapsbrakken) maa det settes inn
helt nye vinduer. Distriktsingeniørens assistent var enig i at det
maatte gjøres noe med vinduene. Hvis ikke dette blir gjort, finner
jeg det uforsvarlig aa la folk bo her om vinteren. Løgen, som var
her ute en dag, var av samme mening. Det er for faa brakker selv

Handwritten notes:
Boforskanoner
undersøkt
Gå i orden
1579 48 m/m

Handwritten notes:
Kyske
Vind i bak
1579 48 m/m

for en styrke som er her nå (ca. 75 mann). Det finnes ikke sykerom, og det er ikke heldig å la de syke bli liggende på mannskapsrommene. Dette framholdt lægen meget sterkt. Det er en uferdig brakke som kan settes i stand. Det må antagelig legges nytt gulv, og veggene må bekles med f.eks. huntonittplater. I denne brakke er det 3 rom, og det ene kan da brukes til sykerom og de 2 andre til vaktrom. Jeg har nå tatt et rom i befalsbrakken til vaktrom, men rommet er alt for lite. I forbindelse med vekten må man ha telefonsentralen, og denne bør da staa inne hos vaktkommandøren (avløsningsføreren), som må ha eget rom.

Det er diverse innredninger som må foretas i brakkene (benker i vaskerommene, geværstandere etc.), men dette kan vi klare selv bare vi får materialer (trematerialer og spiker).

Det mangler ved- og koksskur. Koksen er nå lagt i et tilbygg bak kanonskuret, men en del koks ligger utenfor. Vedskur finnes det overhode ikke. I nærheten staa et lite hus som kan brukes til vedskur. Huset er imidlertid beslaglagt av en gaardbruker som bruker det til høyløse. Dette huset kan flyttes fram i nærheten av kjøkkenet og brukes til vedskur. Ellers må det bygges nytt vedskur. Kullbeholdningen har hittil ligget ute. Vi har nå trillet den inn i en stenkammer i nærheten av kjøkkenet.

Lys- og telefonnett.

I leiren henger det et virvar av lys og telefonledninger, tildelt hengt opp i daarlige stolper og bjørkestammer.

a) Lyset: Aggregattet er nå på plass i skuret ved kontorbrakken. Dette er for tiden fortets eneste aggregatt, og stopper det, blir vi liggende helt i mørke. Det må legges opp forsvarlige ledninger fra aggregattet til de forskjellige deler innen fortet (brakker, kanonskur, bunkere for luftvern etc.) Dessuten bør det legges ned jordkabel fra aggregattet til kommandoplassen (ca. 700 m.) for å ha noe i reserve i tilfelle aggregattet i K.O. klikker. I flere av mannskaprbrakkene er det framdeles ikke lampefester, heller ikke i ganger og ytre rom. I den store mannskapsbrakken

Finnes det overhode ikke lys. Dette arbeide maa gjøres snarest. Elektrikeren som arbeider med lyset i K.O. kunde kanskje utføre arbeidet med lyset i leiren, men jeg har inntrykk av at han ikke har noe med dette aa gjøre da han sorterer under Materiellkontoret, mens lyset i leiren hører under Vollmesteren. La meg faa en elektriker som kan ordne alt med lys, og la ham faa det han trenger av materialer til dette arbeide. Det mangler endel kupler eller skjjermer, som maa anskaffes. I soldatenes oppholdsrom bør det være noen pene kupler, og i befalsmessen bør det være en lysekrone og et par lampetter. Lyset i K.O. og ved kanonene har jeg nevnt før.

b) Telefonen: Vi arbeider med aa legge ned en telefonkabel fra leiren til K.O. Telefonforbindelsen innen leiren er ikke i orden, men dette arbeide kan vi tildels utføre selv, bare vi faar tilstrekkelig med materialer. Vi kan da etablere forbindelse fra sentralen i vekten til luftvernstandplasser, skilderhus, og brakkene innen leiren. Det er etter min mening uheldig at forbindelsen fra fortet til Harstad gaar over sivile sentraler. Det vilde være det beste om man fikk direkte forbindelse her.

Kvarteret forøvrig:

Jeg har gjentagne ganger bedt om aa faa en del skap til soldatenes rom. Det finnes ikke skap paa rommene, og dette er uheldig for den indre tjeneste. En del av effektene maa guttene ha i ryggsekken, og endel kan de faa hengt opp. Skal ryggsekken brukes om dagen, maa sakene henges opp eller legges paa sengen. Jeg faar ikke skikkelig orden paa den indre tjeneste saa lenge det ikke er skap paa brakka. Det er blitt meg fortalt at det er en del skap paa de andre fortene (bl.a. paa Engeløya). Hvis jeg ikke kan faa skap, maa jeg faa endel 1/2 " og 3/4 " bord (høvlet) og lister, slik at jeg kan faa laget skapene selv. Jeg har ogsaa bedt om aa faa noen smaabord. En del har vi faatt, men vi mangler enda endel, bl.a. i soldatrommet. Til dette rom bør vi ogsaa faa endel pinnestoler med rygg, naa

er det bare taburetter. Jeg har bedt om flere vannbøtter, det bør være en bøtte pr. rom. Smakoster og felebrett finnes ikke, og bør anskaffes.

Paa kjøkkenet er pumpen gaatt istykker for en stund siden. Dette er rapportert, men ingen ting er blitt gjort. Maa maa det bæres vann, og dette er et stort avbrekk i tjenesten. Jeg ber om at pumpen blir reparert snarest.

Jeg har faatt bygget 2 skilderhus, men vi mangler flaggstang. A.h.t. vakttjenesten og til leirtjenesten forøvrig er det av stor betydning aa ha flagget heist. Jeg har bedt om flaggstang, men har faatt til svar at den vanskelig kan skaffes. Jeg ber igjen om flaggstang.

Transport.

Transporten av materiell og proviant fra brygga til fortet er et særgelig kapittel. Transporten blir som regel utført av kjøpmann Frostad, og han tar kr. 6/- pr. tur. (ca. 1,5 km.) Hadde fortet hatt eget transportmiddel, vilde turen antagelig komme paa ca. kr. 0/50. Jeg har hørt at Brigaden har en jeep under reparasjon, og ber om aa faa denne hit ut naar den er ferdig. Jeg tror det vil minske transportbudgettet betraktelig.

Øvelsene:

Det foreligger her ikke noe oppsatt øvelsesprogram, og det er ikke ført øvelses^{ses}journal som viser hvor langt batteriet er kommet med utdannelsen i de forskjellige disipliner. Det er derfor et noe tynt grunnlag aa bygge videre paa. Soldatene har ikke faatt utlevert skytebok til geværskytningen, og den skyteprotokoll som er ført er noe mangelfull. Vi har fortsatt aa skyte paa 300 m. (øvelse nr. 9-10), men resultatet er noksaa nedslaaende. Hvor langt utdannelsen er kommet ved 15 cm. batteri vet jeg ikke enda, men her blir øvelsene sterkt hemmet av manglene i K.O. (følgevisersystemet, lys i bunkerne, ammunisjonsheisene etc). Det har enda ikke vært eksersert med 40 m/m Bofors, og øvelse med lyskaster bortfaller, da fortet som nevnt mangler slike.

Det foreligger her ingen instruks for den beredskapsgrad fortet skal være i. Jeg bør om slik instruks, slik at jeg har paa det rene hvilken beredskap fortet skal etablere.

Velferd.

Det er daarlig med velferdsarbeidet. Det er tatt ut 2 tillidsmenn, men de har vanskeligheter med sitt arbeide da de ikke har noen midler. Det er innredet et rom som soldatrom, men det bør utstyres bedre. Vi bør som nevnt faa pinnestoler og smaabord. En de spillekort, sjakkbrett og noen tennissett (bord) bør vi ogsaa faa. Saa vidt jeg kan skjønne, maa det være særlig behov for velferdsarbeide paa et saa øde sted som dette fort. Her er det flere mil til nærmeste ungdomslokale, og skal guttene paa permisjon, maa de bruke flere dager for aa komme hjem. Saa vidt jeg kjenner til, blir det bevilget adskillige summer til velferdsarbeidet idag, og jeg mener man bør tilgodese slike avsidesliggende forlegninger som ikke har noen mulighet for adspredelse i fritiden.

an

herverktøy,

er og
es på fortet,
den vanlige
ødvendige

f.

Lars Gjerberg
Lars Gjerberg.